

Algebra I, 1. termín, úloha 1, 15. 1. 2009

Jméno :

Nechť $\mathcal{G} = (G, \cdot)$ je grupa a H její podgrupa.

a) Klademe

$$aH = \dots\dots\dots, G/H = \dots\dots\dots$$

Pozor : pokud nezvládnete část a), zbytek “řešení” této úlohy se při opravě ignoruje.

b) Pro $(G, \cdot) = (S_3, \circ)$, $H = \{id, (1, 3)\}$ doplňte

$$G/H = \dots\dots\dots$$

c) Pro $a, b \in G$ je ekvivalentní : $aH = bH$ a $b^{-1}a \in \dots\dots\dots$

Důkaz. $\Rightarrow$: $\dots\dots\dots$

$\Leftarrow$: $\dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$

d) G/H je rozklad na množině G :

(i) lib. třída je neprázdná, neboť $\dots\dots\dots$

(ii) $\dots\dots\dots$, neboť $\dots\dots\dots$

(iii) $\dots\dots\dots$, neboť $\dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$

e) Podgrupa H je normální v $\mathcal{G}$, je-li $\dots\dots\dots$

f) Nechť H je normální podgrupou grupy $\mathcal{G}$. Na množině G/H definujeme operaci $\cdot$ vztahem

$$\dots\dots\dots (*)$$

g) Korektnost definice : Máme ukázat, že

$\dots\dots\dots$ implikuje $\dots\dots\dots$

h) Důkaz korektnosti :

$\dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$

i) Ukažte, že pro $(G, \cdot) = (S_3, \circ)$, $H = \{id, (1, 3)\}$ předpis $(*)$ není korektní.

$\dots\dots\dots$

$\dots\dots\dots$

Body : 3,3,7,7,2,2,4,7,5

Algebra I, 1. termín, úloha 2, 15. 1. 2009

Jméno :

V monoidu $T(A)$ všech transformací množiny $A = \{L, M, N, O\}$ s operací skládání generujte podmonoid $M \subseteq T(A)$ množinou $\{a, b, c\}$, kde

$$a : L, M \mapsto M, N \mapsto N, O \mapsto O,$$

$$b : L, M \mapsto L, N, O \mapsto O,$$

$$c : L, O \mapsto O, M, N \mapsto N.$$

Výsledek zadejte multiplikativní tabulkou monoidu M . Přitom řádky i sloupce indexujte reprezentanty ve vojenském uspořádání.

V monoidu M popište relaci $\mathcal{R}$ a $\mathcal{L}$, kde pro $p, q \in M$:

$$p \mathcal{R} q \iff (\exists u, v \in M) (pu = q \ \& \ qv = p) ,$$

$$p \mathcal{L} q \iff (\exists u, v \in M) (up = q \ \& \ vq = p) .$$

Pozor : transformace aplikujeme zprava.

Algebra I, 1. termín, úloha 3, 15. 1. 2009

Jméno :

---

a) Necht' A je množina. Tvoří $\{f : A \rightarrow A \mid |f(A)| \geq 2\}$ podmonoid monoidu $(T(A), \circ)$?
(Odpověď ano/ne: ± 4 body, důkaz/protipříklad: 6 bodů.)

b) Množina $G = \left\{ \begin{pmatrix} p & a \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \mid p, a \in \mathbb{Q}, p \neq 0 \right\}$ spolu s operací násobení matic tvoří grupu $(G, \cdot)$.

Je zobrazení $\alpha : \begin{pmatrix} p & a \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \mapsto p$ homomorfismem této grupy do grupy $(\mathbb{R}^*, \cdot)$?

(Odpověď ano/ne: ± 4 body, důkaz/protipříklad: 6 bodů.)

c) Je okruh $(\mathbb{Z}_2[x], +, \cdot)/(x^2 + x + 1)$ izomorfní s okruhem $(\mathbb{Z}_2[x], +, \cdot)/(x^2 + 1)$?

(Odpověď ano/ne: ± 4 body, uvedení izomorfismu/uvedení vlastnosti zachovávané izomorfismy, v níž se tyto monoidy liší: 6 bodů.)

Záporné body se počítají pouze v rámci úlohy 3, tj. minimální možný počet bodů za tuto úlohu je 0. V případě nedostatku místa pokračujte na zadní stranu.

Algebra I, 2. termín, úloha 1, 28. 1. 2009

Jméno :

Nechť $T(A)$ značí množinu všech transformací množiny A a necht' $S(A)$ značí množinu všech permutací množiny A (= bijekcí A na A). Necht' $\circ$ je operace skládání zobrazení. Pro $A = \{1, \dots, n\}$ píšeme stručně T_n a S_n .

a) Pro která $m, n \in \mathbb{N}$ je $(T_m, \circ)$ izomorfní s podpologrupou grupy $(S_n, \circ)$? Právě pro

.....

Skutečně, ...

.....

b) Cayleyho věta pro monoidy :

Libovolný monoid $(M, \cdot, e)$ je izomorfní ..... monoidu..... .

Důkaz : Skutečně, definujeme

$\rho : M \rightarrow \dots$, $a \mapsto \rho_a$, kde

$\rho_a : x \mapsto \dots$.

Pak $\rho_a \in \dots$,

.....

.....

c) Cayleyho věta pro grupy :

Libovolná grupa $(M, \cdot)$ je izomorfní .....

Důkaz : Využijeme-li c), zbývá dokázat, že .....

A to platí, neboť .....

.....

d) Cayleyho věta pro pologrupy :

Libovolná pologrupa $(M, \cdot)$ je izomorfní .....

Důkaz : Skutečně, ...

.....

e) Pro která $n \in \mathbb{N}$ v $(S_{10}, \circ)$ existuje podgrupa izomorfní se $(\mathbb{Z}_n, +)$? Právě pro

..... .

Skutečně, ...

.....

.....

Body : 6,9,9,8,8

Algebra I, 2. termín, úloha 2, 28. 1. 2009

Jméno :

V monoidu $T(A)$ všech transformací množiny $A = \{L, P, Q, R, S, T\}$ s operací skládání generujte podmonoid $M \subseteq T(A)$ množinou $\{a, b\}$, kde

$$a : L \mapsto P, P \mapsto S, R, S, T \mapsto T, Q \mapsto R,$$

$$b : L, Q, S, T \mapsto T, P, R \mapsto Q.$$

Výsledek zadejte multiplikativní tabulkou monoidu M .

V monoidu M popište relaci $\mathcal{R}$, kde pro $p, q \in M$:

$$p \mathcal{R} q \iff (\exists u, v \in M) (pu = q \ \& \ qv = p).$$

Pozor : transformace aplikujeme zprava.

Algebra I, 2. termín, úloha 3, 28. 1. 2008

Jméno :

---

a) Necht' A je množina. Tvoří $\{f : A \rightarrow A \mid |f(A)| < |A|\}$ podmonoid monoidu $(T(A), \circ)$?

(Odpověď ano/ne: ± 4 body, důkaz/protipříklad: 6 bodů.)

b) Množina $G = \left\{ \begin{pmatrix} p & a \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \mid p, a \in \mathbb{Q}, p \neq 0 \right\}$ spolu s operací násobení matic tvoří monoid $(G, \cdot)$.

Je zobrazení $\alpha : \begin{pmatrix} p & a \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \mapsto a$ homomorfismem tohoto monoidu do monoidu $(\mathbb{R}, \cdot)$?

(Odpověď ano/ne: ± 4 body, důkaz/protipříklad: 6 bodů.)

c) Je okruh $(\mathbb{Z}_2[x], +, \cdot)/(x^2 + 1)$ izomorfní s okruhem $(\mathbb{Z}_2[x], +, \cdot)/(x^2 + x)$?

(Odpověď ano/ne: ± 4 body, uvedení izomorfismu/uvedení vlastnosti zachovávané izomorfismy, v níž se tyto monoidy liší: 6 bodů.)

Záporné body se počítají pouze v rámci úlohy 3, tj. minimální možný počet bodů za tuto úlohu je 0. V případě nedostatku místa pokračujte na zadní stranu.

Algebra I, 3. termín, úloha 1, 11. 2. 2009

Jméno :

---

a) Definujte polynom nad komutativním okruhem $(R, +, \cdot)$. Je to posloupnost ...

b) Definujte součin dvou polynomů.

c) Jaké vlastnosti má struktura $(R[x], +)$?

d) Proč můžeme psát polynomy ve tvaru $a_n x^n + \dots + a_1 x + a_0$?

e) Definujte násobnost kořene.

f) Definujte derivaci polynomu.

g) Necht' $c \in R$ je k -násobný kořen polynomu $f \in R[x]$. Pak c je alespoň

.....

h) Dokažte tvrzení z g) (na druhou stranu tohoto papíru). Potřebujete-li pomocný vztah pro derivování součinu, uveďte ho (bez důkazu).

i) Necht' $(R, +, \cdot)$ je těleso .....

Necht' $c \in R$ je k -násobný kořen polynomu $f \in R[x]$. Pak c je

.....

j) Necht' $f \in \mathbb{C}[x]$ je šestého stupně s trojnásobným kořenem a , dvojnásobným kořenem b a jednoduchým kořenem c . Co můžeme říci o kořenech polynomu f' ?

Body : 3,3,4,4,3,3,3,10,3,4.

Algebra I, 3. termín, úloha 2, 11. 2. 2009

Jméno :

V monoidu $T(A)$ všech transformací množiny $A = \{L, P, Q, R, S, T\}$ s operací skládání generujte podmonoid $M \subseteq T(A)$ množinou $\{a, b\}$, kde

$$a : L \mapsto P, P, Q, R, T \mapsto Q, S \mapsto T,$$

$$b : L \mapsto R, P, S, T \mapsto S, Q, R \mapsto Q.$$

Výsledek zadejte multiplikativní tabulkou monoidu M .

V monoidu M popište relaci $\mathcal{R}$ a $\mathcal{L}$, kde pro $p, q \in M$:

$$p \mathcal{R} q \iff (\exists u, v \in M) (pu = q \ \& \ qv = p) ,$$

$$p \mathcal{L} q \iff (\exists u, v \in M) (up = q \ \& \ vq = p) .$$

Pozor : transformace aplikujeme zprava.

Algebra I, 3. termín, úloha 3, 11. 2. 2009

Jméno :

---

a) Necht' $\varepsilon = \cos \frac{2\pi}{3} + i \sin \frac{2\pi}{3}$. Rozhodněte, zda množina $\{a + b\varepsilon \mid a, b \in \mathbb{Z}\}$ je podmonoidem monoidu $(\mathbb{R}, \cdot)$.

(Odpověď ano/ne: ± 4 body, důkaz/protipříklad: 6 bodů.)

b) Necht'

$$\alpha : \mathbb{R}[x] \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{Z}, \quad \alpha(f) = \text{stupeň } f .$$

Je to homomorfismus pologrupy $(\mathbb{R}[x] \setminus \{0\}, \cdot)$ do pologrupy $(\mathbb{Z}, \cdot)$?

(Odpověď ano/ne: ± 4 body, důkaz/protipříklad: 6 bodů.)

c) Je multiplikativní pologrupa okruhu $(\mathbb{Z}_2[x]/(x^2), +, \cdot)$ izomorfní s pologrupou $(\mathbb{Z}_4, +)$?

(Odpověď ano/ne: ± 4 body, uvedení izomorfismu/uvedení vlastnosti zachovávané izomorfismy, v níž se tyto pologrupy liší: 6 bodů.)

Záporné body se počítají pouze v rámci úlohy 3, tj. minimální možný počet bodů za tuto úlohu je 0. V případě nedostatku místa pokračujte na zadní stranu.